

Wychodzi codziennie o godz. 7. rano, w poniedziałki i dni poświadczone o godzinie 4. popołudniu.

Przebieg wynosi: Kwartalnie 3 str. 75 centów miesięcznie 1 30

Z przesyłką pocztową: 5 str. — 15 agr. do Prus i Rosyjskiej 3 str. — 15 agr.

Wiosła 20

Boje i wojny 18

Tare i kłopoty 17

Numer pojedynczy kosztuje 8 centów

GAZETA NARODOWA.

Przedpłatę i ogłoszenia... W Lwowie: Biuro Administracji... W Krakowie: Biuro Administracji...

Lwów d. 12. października.

(Sprawy bieżące.)

Najbliższe wypadki w sejmie czeskim są nam już znane.

Na posiedzeniu sejmie czeskiego z d. 9. po załatwieniu różnych spraw formalnych, odczytał marszałek...

Po innych sprawach komisji o artykułach zasadniczych. Sprawozdanie nazywa reskrypt królewski...

Następnie odczytuje Clam-Martinitz sprawozdanie komisji o artykułach zasadniczych.

Komisja konstytucyjna sejmii konstytucyjnej wnosi wybrane delegatów do konstytucyjnie funkcjonującej Rady państwa.

Słychać, że większość sejmii krańskieg przejdzie nad rządowymi wnioskami do zmian ordynacji krajowej...

Zydowskie pisma wiedeńskie trzymają z burdy na uniwersytecie wiedeńskim wyprawionej. Jak Tagblatt donosi, burda była z góry ułożona.

Pisma węgierskie z dnia 9. b. m. podają tylko tymczasowe komentarze do elaboratów sejmii czeskiego.

Sprawy sejmowe.

XXIV.

Już to przyznać musimy, że zestawienie budżetów indemnizacyjnych, zdradza rękę do tych czynności bardzo wprawna.

nia zrobionego, wynikało jasno, że na potrzeby indemnizacyjne na rok 1870, wystarczyło 50 ent., i taka cyfra w sprawozdaniu...

Z naszego zestawienia, nie oparte go zdaniem naszym na żadnym fałszywym przypuszczeniu, pokazują się, że od niedoboru przez kraj pokryć się mającego...

19. Posiedzenie sejmowe.

Książę marszałek zagaja posiedzenie o godz. 10 min. 25.

Po przeczytaniu i przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia, odczytano spis następujących petycji.

1. Jordan Józef i inni właściciele propinacji, w sprawie wykupu prawa propinacji. 2. Mieszkańcy i kupcy Zaleszczyk, o przedłużeniu jazdy pocztą osobową...

12. Tenże, o zmianę ust. drogową, co do utrzymania dróg gminnych na podstawie dodatków do podatków. 13. Tenże, o asekurację majątku naczelników gmin, kościołów, cerkwi i budynków plebańskich...

Posel Ludwik Wodziecki uprasza, aby petycja gmin. Gwoździec odesłana została wprost do komisji prawnej. Przyjęto.

Marszałek oświadcza, iż przedewszystkiem przedmyśli o tym, czy w porządku dziennym, bez których cała administracja stanęłaby musiła, jak budżet, szpitalna komisja i drogowa, skoro się sejm z tem ułatwi...

wła. Głosujących 109, absolutna większość 55. Hr. Baworowski otrzymał głosów 49.

Następnie p. komisarz rządowy w odpowiedzi na interpelację ks. Krzyżanowskiego, przed kilkoma dniami wniesioną, dlaczego nauka języka ruskiego udzielana...

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o budżetach funduszy krajowych na rok 1871.

P. Zybkiewicz czyta: Według preliminarza, przez Wydział krajowy Wysokiej Izby przedłożonego, wydatki na potrzeby krajowe roku 1871 wynoszą 1,484,495 złr.

Na wysokość tej sumy wpływają głównie:

- a) zamierzona budowa gmachu sejmowego, na który to cel w bieżącym już roku kwota 60.000 złr. jest preliminowana, b) drogi krajowe, a w szczególności szkody przez wypadki elementarne na drogach krajowych...

Preliminowanej przez Wydział krajowy sumy 1,484,495 złr. komisja budżetowa nie mogła zmniejszyć niżej jak do sumy 1,454,496 złr., a to z powodu, że rok bieżący jest już na schyłku...

Na pokrycie owych wydatków dostarczą nam własne nasze źródła sumę 330,263 złr. reszta pokryta być winna jak zwykle dodatkami do podatków...

Z uwagi, że komisja budżetowa wyjąwszy kilka pozycji, przystępuje do preliminarza Wydziału krajowego, komisja zarządziła przedrukowanie tych tylko części, w których zmienia wnioski Wydziału...

Fundusze i zakłady pobierające dotacje z funduszu krajowego. Preliminarz funduszu krajowego. Dochody. Poz. 1. Z odnuzmu ubikacji sejmowych 1,200 złr. Poz. 2. Odsetki od chwilowo lokowanych kapitałów...

Koszta reprezentacji krajowej. A. Sejm krajowy.

Wydział krajowy oparł preliminarz na przypuszczeniu, iż sesja sejmowa potrwa trzy miesiące.

Komisja budżetowa po rozpoznaniu i sprawdzeniu szczegółowych pozycji wnosi, ażeby umieścić w budżecie:

1. Czynnosc najmu sali i lokalności sejmowych 4,000 zł. 2. Koszta podróży posłów 6,400 zł. 3. Djeły posłów 20,000 zł. 4. Koszta druków 6,000 zł. 5. Spisywanie sprawozdań 3,400 zł. 6. Urządzenie sali i stuzba 3,000 zł. Suma 42,800 zł.

B. Wydział krajowy. 7. a) Marszałek krajowy 4,200 zł. b) Sześciu wdziałowych 18,000 zł. c) Dla zastępców 3,200 zł. Suma 25,400 zł. 8. Zakupno placu 60,000 zł. Suma 85,400 zł. Suma kosztów reprezentacji 128,200 zł.

Koszta zarządu. Koszta zarządu preliminarz Wydział kraj. w sumie 114,429 zł.

Komisja budżetowa biorąc za podstawę wydatki ubiegłych ośmiu miesięcy, w których kilka posad urzędników wakowały — z tego względu, iż wakujące miejsca jeszcze w ciągu bieżącego roku obsadzone być mają — dalej ze względu na uchwały sejmii z dnia 28. września i 5. paźdz. r. b., któremi przyznano:

a) Józefowi Tarczyńskiemu b) Wojciechowi Madejskiemu podwyższoną pensję po 1,200 zł. c) Michałowi Rudnickiemu dar z łaski o rocznych 150 zł. wnosi przyjęcie cyfr następujących:

9. Plące urzędników: a) konceptowych 18,000 zł. b) rachunkowych 16,000 zł. c) kasowych 5,000 zł. d) technicznych 6,500 zł. e) manipulacyjnych 11,140 zł. f) djurnistów 18,133 zł. 10. Zastugi stróżów i frotera 1,158 zł. 11. Emolumenta 640 zł. 12. Najem pomieszczeń 6,600 zł. 13. Re-

muneracje stałe 1,440 zł., niestałe 2,000 zł. 14. Potrzeby kancelaryjne 8,800 zł. 15. Koszta podróży i djeły 2,500 zł. 16. Pensje emerytalne 3,853 zł. 17. Dary z łaski 766 zł. Suma 102,530 zł.

Komisja budżetowa wnosi: Wysoka Izba raczy przyjąć koszta zarządu w sumie 102,530 zł. preliminarz.

Koszta leczenia ubogich chorych. Preliminarz przez Wydział krajowy kosztów leczenia dla szpitali powszechnych w kwocie 124,000 zł. i na zapłacie zaległych kosztów leczenia szpitalom krajowym i zagranicznym kwotę 20,000 zł. razem 144,000 zł. zaleca komisja budżetowa do przyjęcia.

Koszta szczypania preliminarz w tej rubryce na kwotę 21,726 zł., jakoteż wydatki sanitarne w kwocie 30,000 złr. proponuje komisja wys. Izbie do przyjęcia.

Zasiłki dla zakładów dobroczynności. Preliminarz przez Wydział krajowy wydatek w kwocie 6,422 złr. zaleca komisja do przyjęcia bez zmiany, zaś

Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego, zmniejszono w pozycji 30) zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach o 1000 złr. i przeniesiono tę kwotę na budżet funduszu kultury krajowej, który dostatecznie ma dochód na pokrycie tego wydatku.

Tym sposobem zmniejsza się suma tej rubryki z 50,610 złr. na sprawdzoną kwotę 49,610 złr., którą komisja Wysokiej Izby do przyjęcia zaleca.

Co do teatru krakowskiego, komisja budżetowa wnosi: aby subwencja 5000 złr. wypłacana mu była w całości bez względu na subwencję rządową.

Urzymanie pomniku historycznych preliminarz się wedle projektu Wydziału krajowego bez zmiany w kwocie 8000 złr.

Kwaterunkowe żandarmerji. Komisja budżetowa zgadza się na pozycje 47 do 60 w budżecie zamieszczone, i przyjmuje preliminarz kwotę 33,687 złr.

Ze względu jednak, iż koszta najmu lokalności podniosły się w tym roku już po wydrukowaniu preliminarza o 53 złr. i ponieważ świeżo urządzony został nowy posterunek żandarmerji w Kozłowie, który powiększa koszta o 340 złr.

Komisja budżetowa wnosi: Wysoka Izba raczy oprócz preliminarz budżetu sumy 33,687 złr. przyjąć wykazane dwie pozycje i uchwalić ogólny wydatek w sumie 34,027 zł.

Wydział krajowy preliminarz w tej rubryce:

- A) na koszta zarządu 73,000 złr. B) na nowe budowy dróg 168,000 złr. C) na przebudowanie dróg 142,200 złr. D) na utrzymanie dróg 242,800 złr. E) na zasili na budowę dróg powiatowych 15,000 złr. F) na zasili na budowę dróg gminnych 30,000 złr. Ogółem 672,500 złr.

Przekonawszy się, iż koszta zarządu obliczone są wedle rzeczywistej potrzeby; że koszta budowy, przebudowania i utrzymania preliminarzowane są na podstawie kontraktów prawnie obowiązujących, a należyłości przypadające z powodu nagłości robót i szkód zrządzonych powzięliżni tegorocznie po najwięcej części już zaasygnowano; że na ostatki zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych prawie całkowicie już wydano, komisja wnosi: Wysoki sejm raczy zatwierdzić potrzeb tej rubryki w ogólnej kwocie 672,500 złr.

Dotacje i zasiłki dla zakładów: Preliminarz przez Wydz. kraj. w tej rubryce kwotę ogólną 220,166 złr. zaleca komisja budżetowa Wys. Izbie do przyjęcia zbladawyszy poprzednio specjalnie preliminarz szczegółowych w tej rubryce funduszu i zakładów.

Do preliminarza szpitala głównego we Lwowie, komisja zaleca Wys. Izbie następującą rezolucję:

W zamknięciu rachunków do rok 1870 znajdujemy na str. 2. poz. 20 pomiędzy „Zaliczkami zwrotnymi” kwotę 373 880 zł. 62 cent., w której zawarte są wydane w zastępstwie miasta Lwowa zaliczki na lwowski szpital powszechny chorych, a to w latach od r. 1862 po r. 1870 incl. w ogólnej kwocie 95,866 zł. 92 cent.

Powtórnymi uchwałami sejmowemi poleconem było Wydziałowi krajowemu energiczne postępowanie drogą egzekucji, wszelkich zalegających należyłości funduszu krajowego.

Wobec zapadłej uchwały sejmii na posiedzeniu dnia 4. bm., polecającej Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. rządem i z miastem Lwowie o uregulowanie stosunku szpitala lwowskiego pod względem oddania go pod zarząd miasta, lub też uznania go za zakład krajowy, komisja wnosi:

Wysoki sejm, zechce polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby — w razie jeżeliby gmina lwowska od rokowań o uregulowanie stosunku miasta Lwowa do powszego szpitalu lwowskiego uchyliła się, lub też ta-

kowe zwlekała — poczynił stosowne kroki ku ściągnięciu w drodze egzekucyjnej w mocy dotychczasowych ustaw i rozporządzeń od gminy miasta Lwowa należącego się funduszowi krajowemu z wrotu z czasu od r. 1862 do roku 1870 włącznie — udzielonych szpitalowi lwowskiemu zaliczek.

Co do zakładu podrzutek komisja wnosi:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby każdorazowo umniejszał w miarę możliwości wydatki na zakłady podrzutek we Lwowie i w Krakowie, i stopniowo przygotował zupełne zwinięcie tych zakładów, o ile to nastąpić może bez naruszenia praw wypływających z dotychczasowych aktów fundacyjnych.

Poz. 109. Do rozporządzości Wydziału krajowego 30.000 zlr. Poz. 110. Na utrzymanie szpitalu granicznego 300 zlr. Zaleca komisja do przyjęcia bez zmiany; nadto proponuje jeszcze następujące nowe pozycje: Poz. 111. Na różne potrzeby nieprzewidziane 300 zlr. Poz. 112. Dla pogrzebów miasto Dobromila, stosownie do uchwały sejmowej z dnia 5. października 1871 r., wsparcie 6000 zlr. Poz. 113. Dla Anny Bortnikowej, byłej pracznicy szpitalu głównego we Lwowie, wedle uchwały sejmowej z dnia 28. września b. r. dodatek jednorazowy 100 zlr. Suma 36.700 zlr.

Pozycja 114, ma na widoku wydatki na szpazników, i spowodowana została procesem w trybunale państwowym w sprawie szpazników przegranym. Z uwagi zaś, że szpaznictwo w kraju naszym nie jest uregulowane, komisja wnosi: Sejm wzywa e. k. namiestnictwo, aby odpowiedni projekt do ustawy na następnej sejsji sejmowej przedłożyło.

Fundusz policyjny: Dochody 5.525 zlr. Rozchód 3.966 zlr. Nadwyżka 1.559 zlr.

Zebrań sumaryczne. Dochody: 1. z odsetkami ubikacji sejmowych 1.200 zlr. 2. odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy 14.000 zlr. 3. dochód z myt na drogach krajowych 114.000 zlr. 4. nadwyżka dochodów od zakładów dotowanych z funduszu krajowego (patrz stronica 72 i 110 budżetu) 10.766 zlr. 5. zapasy kasowe z lat 1869 i 1870 190.310 zlr. Suma dochodów 330.276 zlr.

Wydatki: 1. koszt reprezentacji kraju 128.100 zlr. 2. koszt zarządu 102.530 zlr. 3. koszt leczenia ubogich 144.000 zlr. 4. koszt szpitala 21.726 zlr. 5. koszt sanitarne 30.000 zlr. 6. zasiłki dla zakładów dobroczynności 6.422 zlr. 7. koszt dla zakładów naukowych i publicznego wychowania 50.610 zlr. 8. koszt na utrzymanie pomników historycznych 8.000 zlr. 9. kwaterunkowe żandarmerji 33.687 zlr. 10. drogi krajowe 672.500 zlr. 11. dotacje dla zakładów krajowych 220.121 zlr. 12. rozmaite 36.700 zlr. Suma wydatków 1.454.496 zlr. W porównaniu, że suma dochodów 330.276 zlr., okazuje się niedobór 1.124.220 zlr.

Niedobór ten należy pokryć dodatkami do podatków wynoszących wraz z podatkami dochodowymi od kolei żelaznych 6.143.216 zlr. czyli w zaokrągleniu 6.100.000 zlr.

Jeden cent podatku przynosi 61.000 zlr. komisja zatem przedkłada Wysokiej Izbie do uchwalenia następujące wnioski:

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1871.“

I. Na pokrycie niedoborów funduszu krajowego na rok administracyjny 1871 uchwała sejm dodatków do podatków stałych z dodatkami 1/2 części po 18 1/2 centów od każdego złotego austriackiego.

II. Różnica w kwocie 2 centów wynika z powodu podwyższenia dotychczasowego dodatku, ma być uiszczona przez podatkujących w ostatnim kwartale 1871 roku.

III. Upoważnia się Wydział krajowy na rok 1871, przeniesienia oszczędności jednej rubryki na potrzeby innych rubryk.“

W skutek tej uchwały dochód z dodatków do podatków przyniesiony 1.128.500 zł. i z porównania tej sumy z wyżykaną kwotą niedoboru 1.124.220 zlr., pozostałyby przewyżka dochodów w kwocie 4.280 zlr.

Dział II. Fundusze samoistne nieporobierające dotacji z funduszu krajowego:

Dział ten składa się z funduszu domostykalnego, kultury krajowej, stanowego sierot, zapomogi, Aleksandra hr. Stadnickiego i szkoły kucia koni.

Z wyjątkiem funduszu kultury krajowej, w którym na polstwie uchwały sejmowej z 30. sierpnia 1869, podwyższono wydatki o 1.000 zlr. tytułem dotacji dla szkoły rolniczej w Dublanach, pozostały wszystkie inne przez Wydział krajowy preliniowane kwoty bez zmiany.

Sumaryczny przedstawia następujące wyniki:

1. fundusz domostykalny dochodu 3.302 zlr., wydatku 1.210 zlr., nadwyżki 2.092 zlr.
2. kultury krajowej wydatku 5.442 zlr., wydatku 5024 zlr., nadwyżki 418 zlr.
3. stanowy sierot dochodu 1.450 zlr., wydatku 1.360 zlr., nadwyżki 90 zlr.
4. zapomogi dochodu 660.707 zlr., wydatku 671.265 zlr., brak 10.558 zlr.
5. A. hr. Stadnickiego dochodu 1.275 zlr., wydatku 1.223 zlr., nadwyżki 52 zlr.
6. szkoły kucia koni.

Komisja wnosi: Wysoka Izba raczy przyjąć preliniowane kwoty powyższych funduszy.

Cały budżet przyjęty został pozycja za pozycją bez rozpraw w drugim i zarazem w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następują wnioski Wydziału krajowego, upowolenie pobierania wyższych dodatków w gminach. Udzielono to pozwolenie gminom Worskim w wysokości 68 pr., Ropczyce 38 pr., Kotołyby 40 pr., Monasterzycze 30 pr., Otyńca 33 pr., Kurowice 50 pr. Ustawy dotyczące przyjęte zarazem i w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji szpitalnej, o wniosku Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia posady inspektora szpitali. (Sprawozdawca p. Hosiard).

Komisja uznaje za przyczynę przez Wydział krajowy przytoczonych, nagiągając potrzebę ustanowienia posady inspektora szpitali, któreby zarazem w Wydziale krajowym w biurze referenta spraw szpitalnych pracował.

Nie widzi jednak powodu, aby od zwykłego sposobu obsadzania posad w drodze konkursu, na ten raz odstąpić.

Również nie znajduje przyczyny, dla którejby urzędnik Wydziału krajowego, mający pracę niepodzielną, był niżj postawiony, niż sekretarz przyjąłby drugiej klasy zwłaszcza, że ma być doktorem medycyny i posiadać wyczerpującą znajomość spraw szpitalnych i zdrowotnych z własnego wieloletniego doświadczenia.

Dla tego komisja wnosi:

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkim księstwem Krakowskim, upowaznia Wydział krajowy do utworzenia posady inspektora szpitali z placą i emolumentami sekretarza drugiej klasy, tj. 1.600 zlr. a. w. rocznie i dodatek na mieszkanie 300 zł. a.

Na djety i koszty podróży wyznacza się 400 zł. a., które Wydział krajowy w miarę odbytych podróży wypłacać będzie.

Posadę tę ma zajmować doktor medycyny, a obsadzoną być winna w drodze konkursu i za wypowiedzialnym kontraktem.

Ponieważ przy głosowaniu nie można było skonstatować, czy większość jest za wnioskiem, przeto przystąpiono do imiennej głosowania. Za wnioskiem głosowało 54 przeciw 50.

Z porządku następuje sprawozdanie komisji szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego, dotyczącego przyzwolenia funduszu na budowę nowego szpitala w Krakowie.

Sprawozdawca p. Piotrowski czyta:

Wysoki sejmie! Potrzebę budowania nowego szpitala w Krakowie udowodnić, byłoby rzeczą zbyteczną, zważając, że jeden z teraźniejszych szpitali, tj. szpital św. Łazarza uśmiechony jest w dawny klasztorze i potrzebuje gruntownego przekształcenia, by mógł dla znacznie mniejszej od teraźniejszej liczby chorych odpowiadać warunkom higienicznymi, drugi zaś tj. szpital św. Ducha umieszony jest w gmachu będącym własnością miasta Krakowa, które zamierza użyć go na inne cele.

Plany powstać mającego szpitalu były poddawane tyle razy pod sąd kompetentnych sędziów i przez tychże aprobowane, że i w tej mierze komisja szpitalna niema nic do nadmienia.

Jedyn punkt, w którym się komisja szpitalna różni od zapatrywania się Wydziału krajowego, dotyczy sposobu, w jaki ma powstać w Krakowie dom dla obłąkanych.

Wydział krajowy bowiem wątpił już o tem, by loteria państwowa urządzona na dochód funduszu budowy domu obłąkanych w Krakowie, a przyrzeczona przez Najjaśniejszego Pana najwyższym postanowieniem z dnia 31. grudnia 1865 w krótkim czasie złożyć się mogła, komisja szpitalna zaś tej nadziei jeszcze nie traci, lecz ufa, że właśnie pod obecnym rządem sprawa przyrzeczona będzie sprawiedliwie oceniona i do pomysłnego skutku doprowadzona, i porządkiem na budowę szpitalu bez domu obłąkanych, na którą fundusze, jakie Wydział krajowy żąda, nie są wygórowane, dom obłąkanych zaś powstać by mógł albo po odbytej loterii państwowej, albo gdyby ta nie mogła zaraz przysięść do skutku, lecz była zapewniona na czas blizki z pożyczki, zaciągniętej na rachunek owej loterii, a na którą to pożyczkę Wysocki sejm by zezwolił na przyszłym swoim zebraniu. Zostaje tylko pytanie, gdzieby umieścić obłąkanych do tego czasu, gdyż w gmachu dotychczas ich mieszcącym nadal pozostać nie będą mogli.

Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nieuleczalnych trzeba będzie umieścić w powstającym zakładzie lwowskim, dla uleczalnych zaś miejsce się znajdzie w nowo powstającym szpitalu krakowskim, który przy ciągłym wzroście ludności Krakowa obliczony jest na większą od teraźniejszej liczby chorych tak, że przez parę lat i obłąkanych wyleczalnych pomieścić zdoła.

Komisja szpitalna zatem wnosi:

Wysoki sejm raczy się przychylić do wniosków Wydziału krajowego i przystąpić do następującej uchwały:

Sejm królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim księstwem Krakowskim upowaznia Wydział krajowy:

1. do rozpoczęcia budowy nowego gmachu szpitalnego w Krakowie, tudzież do zakupienia na ten cel potrzebnych gruntów, z realnością szpitalu św. Łazarza w Krakowie graniczących
2. do użycia ku temu kapitałów, będących własnością szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie, do wysokości 300.000 zł. w. s. tytułem bezprocentowej zaliczki, zwrócić się mającej szpitalowi z funduszu krajowego częściowemi spłatami w kwotach, jakie sejm raczy umieścić w każdorocznym budżecie.
3. do przeprowadzenia niniejszej uchwały w myśl §. 20. statutu krajowego.

2. Uchwalić rezolucję następującej treści: Sejm królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim księstwem Krakowskim poleca Wydziałowi krajowemu, by tenże jak najszybciej udał się do wysokiego e. k. rządu celem wyjednania u Najjaśniejszego Pana oznaczenia stosownie do Jego przyrzeczenia z dnia 31. grudnia 1865 dochodu jednej z najbliższych loterji państwowych na budowę domu obłąkanych w Krakowie.

W rozprawie szczegółowej co do założnika 1, zabiera głos p. Skwarczyński. Ja nie mam wnioskowi komisji nic do zarzucenia, zgadzam się na potrzebę tej budowy, lecz podnoszę tylko to, że sejm nie powinien pozwalać na budowę tej, kosztem funduszu krajowego. Szpital św. Łazarza ma duży majątek, więc może ze swoich funduszy budowę tę przedsięwziąć.

Sejm wyraził już w tym względzie swoje zdanie w r. 1868, gdy uchwalił tylko 15.000 zlr. na przyspieszenie budowy. (Mowca dla udowodnienia odczytuje odpisany ustęp z sprawozdań stenogr. z r. 1868). Z tych powodów ja będę głosował przeciw wnioskowi komisji.

P. Dunajewski. Szpital św. Łazarza nie może żadnym sposobem wydatkować swoich pieniędzy na tę budowę, albowiem są to pieniądze fundacyjne przez fundatora, prymasa Poniańskiego przeznaczone na ubogich chorych krakowskich. P. Skwarczyński przytacza na poparcie swego zdania uchwałę podobną sejmowi z r. 1868. Co do tego, spodziewam się, że Wysocki sejm nie weźmie mi tego za złe jeżeli powiem, że on mógł się wówczas pomylić. Pieniądze fundacyjnych używać nie możemy, bo któżby chciał potem coś pozostać, gdyby wiedział, że nie uszanują jego ostatniej woli. Zresztą warunki wcale nie są ciężkie, gdy fundusz krajowy ratami bezprocentowemi, jak i kiedy mu się będzie podobać zwracać będzie nie 300.000 zlr.

P. Haller. Ja zupełnie inne wprowadzam wnioski z dyskusji odczytanej przez p. Skwarczyńskiego.

Prawda, że sejm uchwalił 15.000 zlr. na ten cel, lecz suma ta rozdzieloną została na dwie części, część jedna 9600 zlr. przeznaczona była na umorzenie proponowanej pożyczki, a 5400 zlr. na przyspieszenie budowy. W budżecie nie było polizolonej tej kwoty, lecz tylko ryczałtowo była podana. Sumy tej nie płacono, gdyż budowa nie była rozpoczęta.

Co do natury szpitali krakowskich, muszę dodać to, że szpital św. Ducha jest biedny, św. Łazarza zaś jest bogaty i wcale nie obowiązany do dzielenia się z swoimi dochodami z szpitalem św. Ducha, a jednak zawsze szpital św. Łazarza nadwyżką swoich dochodów pokrywa wydatki szpitala św. Ducha. Gdyby szpital św. Łazarza na budowę wyłożył swoje kapitały, w takim razie nie przyjmowałyby chorych od św. Ducha, co by w trudnym ten szpital postawiło położeniu, zwłaszcza, gdy gmina miasta Krakowa, chce szpitalowi św. Ducha wypowiedzieć budynek, a gdyby szpital nie ustąpił, w takim razie fundusz krajowy miałby płać za każdy dzień zwłoki po 25 zł.

Czytamy w §. 71 statutu organizacyjnego za byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej z r. 1839, że szpital ten uważa się za główny i powszechny, a w §. 15 b. powiedziane jest to samo o szpitalu św. Ducha, z dodatkiem, że on ma być uzupełnieniem szpitalu św. Łazarza.

P. Wolski. Na budowę szpitalu krakowskiego żądają od nas 300.000 zlr. Jednakże ze sprawozdania już można wnieść, że ta suma nie wystarczy, gdyż powiedziano tam, celem rozpoczęcia budowy itd. Będzie więc sama budowa kosztowała więcej, a my uchwaliliśmy 300.000, będziemy masieli potem uchwalić i więcej. Uważam za obowiązek reprezentacji krajowej uchwać znaczne fundusze, jeżeli rzeczywiście tego zachodzi potrzeba, lecz nie powinniśmy być zbyt publicznym gromem szafować. Pocięsza nas p. Dunajewski, że te 300.000 zlr. będziemy spłacać ratami po trochę, mnie się zdaje, że człowiek który robiąc dług, pociesza się tem, że ich zaraz płać nie potrzebuje, jest co najmniej nierozważny.

Ja byłbym za uchwaleniem tej kwoty, gdyby istotna zachodziła potrzeba. Powiada wprawdzie komisja w swoim kilkanaście wierszy obejmującym sprawozdaniu, że potrzeby tej dowodzą nie potrzeba, lecz ja wcale o tej potrzebie nie jestem przekonany, w skutek czego też nad pierwszą ustawą proponuję przejście do porządku dziennego.

P. Golejewski zarzucha pewną niejasność w stylizacji drugiej rezolucji, lecz spodziewa się to stosowną poprawką naprawić.

P. Skwarczyński. Ja chciałbym sprostować powiedzenie p. Dunajewskiego, który twierdzi, że fundusze szpitala św. Łazarza są własnością fundacji. W roku 1220 założono pierwszy szpital, w roku 1714 drugi, a roku 1770 trzeci szpital w Krakowie. Komisja edukacyjna złączyła te szpitale w jeden i wyposażyła go w fundusze pojezuickie.

Prymas Poniański nic tu nie fundował, on był prezesem komisji edukacyjnej, a więc sam te wszystkie zmiany przeprowadził, lecz sam żadnych funduszy nie dał, a zatem fundatorem nie jest, stawa więc jego bynajmniej nas nie obowiązują.

P. Dunajewski. Co się tyczy zaprzeczenia Skwarczyńskiego, że to nie fundacja, ponieważ prymas Poniański nie obdarzył zakładu jako fundator, ale tylko jako najwyższy urzędnik administracyjny, a co jeden urzędnik zrobił, to drugi może zmienić, to niech szanowny kolega zaglądnie do „Volumina legum“, a znajdzie tam postanowienie, które bynajmniej nie mówi, iż komisja edukacyjna jest tylko władzą administracyjną. Owszem, ustawa nadaje jej orzeczeniową moc wyroku sądowego, a czy wtey będzie twierdził p. Skwarczyński, iż nasz sejm ma władzę zmieniać wyrok sądowy?

Jeżeli p. Skwarczyński odwołuje się do ustawy za Rzeczypospolitej Krakowskiej wydanej, jeżeli się nie mylę z roku 1829, która mówi, iż fundusze mają być wspólnie zarządzane, to ja na to odpowiem, iż właśnie fundusze te mają być wspólne, mają mieć wspólną dyrekcję, to zaś nie znaczy jakoby one były połączone. W Rzeczypospolitej krakowskiej nie mogliśmy rozróżnić państwa, kraju, gminy i t. d. W tak małej krainie

wszystko było pod wspólnym zarządem i z tego też powodu miasto straciło swój majątek, bo rząd austriacki uważając się za następcę państwa krakowskiego, powiedział, że to wszystko moje.

P. Gniewosz. W całej dzisiejszej dyskusji znaleźć nie mogłem przedmiotu, o co właściwie idzie. Widzę tylko, że wniosek komisji nie jest tak jasnym jak powinien być. Pierwej żądaćby, aby uznano szpital krakowski za instytut krajowy, bo nie widziałbym powodu, dlaczego fundusz krajowy miałby ponieść kosztą budowy. Szpital krakowski nie jest bowiem instytutem krajowym, tylko instytutem dla leczenia chorych, mającym swój własny majątek. Nie widzę też z drugiej strony, w jaki sposób mógłby być fundusz tego szpitalu narażony na utratę, jeżeli kapitał, który ma teraz do dyspozycji, użyty będzie na budowę gmachu, któryby przecież także stanowił majątek tego szpitalu.

Ja nie mogę podzielać tej obawy, aby procenta nie mogły być użyte na utrzymywanie chorych. Taksi mogą być użyte do opędzania procentów, a procenta od kapitału na utrzymanie bezpłatne tylu łóżek, ile jest przeznaczonych. W ogóle muszę podnieść, że sprawozdanie komisji i Wydziału krajowego niedostatecznie wyjaśnia rzeczy.

Cały wniosek jest tak lakoniczny, że nie mogę mieć dokładnego wyobrażenia o wszystkich tych stosunkach. Kosztą nie będą wynosiły 300.000 zlr., ale milion i więcej. Jeżeli ma fundusz krajowy ponieść kosztą, to musi być ten obowiązek prawnie udowodniony. Tu tego nie ma.

Nie zgadzam się z wnioskiem p. Wolskiego, który żąda przejścia do porządku dziennego, gdyż zdaniem mojem potrzeba szpitalu w Krakowie jest nagiągając, lecz wnoszę, aby cały ten akt odesłać do komisji z poleceniem, aby w wyczerpującym sprawozdaniu wyjaśniła stosunki tego szpitalu, a szczególnie, czy i o ile fundusz krajowy jest obowiązany do ponoszenia kosztów budowy.

Po przemówieniu p. Hallera podał marszałek do poparcia wnioski Wolskiego i Gniewosza. Oba były poparte.

Sprawozdawca p. Piotrowski. Zasądniczo przeciw wnioskowi komisji wystąpił tylko p. Wolski, twierdząc, iż potrzeba szpitala nie jest udowodniona. Ale zdaje mi się, że już inni udowodnili tę potrzebę. Powiedział p. Wolski, że cyfra podana jest za małą. Ale Wydział krajowy wniosł taką samą cyfrę na budowę szpitala i domu obłąkanych. Komisja wykryła dom obłąkanych i pomimo tego pozostawiła ową cyfrę.

P. Skwarczyński nie chce przyjąć na fundusz krajowy obowiązku ponoszenia kosztów budowy, ale chce ten obowiązek przekazać funduszowi szpitalnemu. Otóż jeżeli fundusz krajowy nie ma obowiązku, to fundusz szpitalny nie ma prawa, ponieważ jakkolwiek wywody p. Skwarczyńskiego są bardzo słuszne, ten akt fundacji nie jest pierwotnym założeniem, bo pierwsze założenie sięga r. 1203 a w tych dawnych fundacjach jest wyraźnie powiedziane, że fundusze mają być użyte do leczenia ubogich chorych. W żadnym więc przypadku nie możemy zmieniać przeznaczenia tych funduszy.

Przystąpiono do głosowania.

Wniosek Wolskiego o przejście do porządku dziennego upadł — natomiast przyjęto wniosek Gniewosza, aby wniosek odesłać na powrót do komisji.

Ponieważ przedmiot następujący prawdopodobnie wywołałby dłuższą dyskusję przeto odracza marszałek posiedzenie do wieczora o godz. 7.

Przegląd polityczny.

Ziemie polskie.

Dzienniki moskiewskie przepełnione wiadomościami o jakiejś agitacji w łonie duchowieństwa katolickiego, mającej na celu zniesienie celibatu. Podobne usiłowania nie są jakoby żadną nowością, pierwsze zarody tego kierunku już się objawiły około roku 1860, a protestacje przeciwko bezżeństwu opatrzone wielu podpisanymi były nadesłane do *Gazety polskiej*, których redakcja nie chciała ogłaszać drukiem, odwołując się na 27 paragraf kodeksu cywilnego, gdzie powiedziano, że ci z duchownych, którzy zrobili ślub czyści, obowiązani go zachować.

Obecnie przeciwnicy bezżeństwa wystąpili daleko energiczniej, a departament wyznań obcych w Petersburgu, jako i wyższe władze sądowe, odbierają liczne prośby duchowieństwa o czynne poparcie zwolenników reformy ustawy dyscyplinarnej. Celibat duchowieństwa, jak wiadomo, nie jest dogmatem kościoła katolickiego, ale środkiem dyscyplinarnym, zaprowadzonym przez Grzegorza VII.

Na pierwszy początek autorowie protestów i adresów żądają zniesienia rzeczonych paragrafu z kodeksu cywilnego, przez co ksiądz wstępujący w stan małżeński staje na gruncie prawnym, bo dotychczas na mocy §. 27. jest przestępca wobec prawa. Na dowód tego usposobienia jeden z korespondentów moskiewskich powiada, że w swych podróżach po guberniach Królestwa polskiego, prawie u każdego księdza napotykał broszurkę przetłumaczoną z niemieckiego na polski język, pod tytułem: „Beżeństwo księży.“

O przywódcach tego ruchu i wielu innych szczegółach milczą dzienniki moskiewskie. Nie mając sposobów sprawdzenia powyższych wiadomości, podajemy je podług źródeł wskazanych powyżej, nie przyjmując na siebie żadnej odpowiedzialności. Głównem ogniskiem agitacji ma być gubernia radomska.

Podając powyższą wiadomość z *Kraju*, ze swej strony dodajemy, że tak samo i nam zdaje się być ona nieprawdziwą. Księża nasi w Kongresowce zanadto dużo mają patriotyzmu, aby dla przeprowadzenia jakich bądź reform kościelnych, udawali się o pomoc do władz moskiewskich, i w każdym razie, wiedząc o powstaniu partji starokatolików, zostawiają te rzeczy czasowi, i naturalnie wywiązującym się konsekwencjom. Ze rząd moskiewski wyszukuje księży, którzy by się oświadczyli przeciw celibatowi, to wszystkim wiadomo, lecz garstka służalców nie stanowi ogółu. Pamiętamy, że już w roku 1865, ksiądz Feliński (nie krewny arcybiskupa tegoż imienia), człowiek do szczeru zepsuty, kapelan wojskowy, chętnie służąc za narzędzie intrygi moskiewskich, wosławionym *Dzienniku Warszawskim*, na rozkaz Pawliszczyca wystąpił z gorącym artykułem przeciw celibatowi. W artykule tym oprócz celibatu, było i o innych kwestjach; bez ogródki prawie fortywał prawostawie, co było skutkiem, że rząd, lubiący cichą intrygę, nie zaś odrazu silny nacisk i natychmiastowe odkrycie zamiarów, sam takowy zgnął. Bardzo być może, że teraz znów Moskale wypchnęli na próżo podobnych Felińskich, by rozpoczęli na nowo tę sprawę.

Nieraz donosiliśmy w piśmie naszym o staraniach Moskalki zabrania w swe ręce klasztoru OO. Bazylianów w Warszawie, których patriotyzm i przywiązanie do religji aż dotąd potrafiły paraliżować zapędy *dziejaliów*. Widząc, że wszelkie namowy nie zdołały i nie zdołają nakłonić księży do postępowania w ślady ks. Popiela, rząd narzeszcie przystąpił do zniesienia klasztoru. Przeprowadzenie tej sprawy poruczone zostało sławnemu kanonikowi Filipowi Dżaczan z Galicji, duszą i ciałem zaprzędanemu Moskiewie. Co się stanie z wypędzonymi księżmi — niewiadomo; być może, że każą im wyjechać z kraju lub zesłać w głąb moskiewskich gubernij. Kto zostanie proboszczem unickiej parafii w Warszawie, także niewiadomo. W Warszawie jak powiada *Golos* jest 2000 unickich, nie licząc licznych prozelitów moskiewskich. Co przez wzmiankę o tych prozelitach moskiewskich chce powiedzieć *Golos*, i jacy to są ci prozelici, nie rozumiemy. Dość, że parafia warszawska jest dość liczną a parafia nieszyjszy szczyry Polacy. Rząd moskiewski według swego zwyczaju, na skłónienie ich ku sobie, wysyła im dużą sumę rubli, może się więc stać, że sam ksiądz Dżaczan podejmie się probostwa warszawskiego.

Donosząc o tem zniesieniu klasztoru OO. Bazylianów w Warszawie, *Golos* ubolewa nad brakiem księży, którzyby w djecezji chełmskiej poświęcili się na usługi moskiewskiego ludu. Ludzie tacy są wprawdzie — powiada *Golos* są to uczniowie seminarjum chełmskiego; ale coż z tego gdy tych panów, wysłanych do Galicji do Lwowa, nie chciał metropolita tamtejszy wysięwić na kapłanów, pod pretekstem, że są szyzmatykami. Wyznamy, że ostatni ten fakt jest nam niewiadomy i zdaje nam się, że gdyby „*Golos*“ prawdę mówił, tj. gdyby na prawdę seminarzyści chełmscy wysyłani byli do Lwowa dla uzyskania święceń, a metropolita takowych im odmówi, co byłoby zresztą zupełnie słusznem, to o temby w naszym mieście oddawna wiadziiano. Fałszem więc nam się zdaje, co mówi *Golos* o wysyłaniu przez ks. Popiela, administratora djecezji chełmskiej, seminarzystów do Lwowa. I po co miał wysyłać, gdy wszystkim wiadomo, że kilku seminarzystów wysięwionych było w Kijowie na popów, poczem nie zapuszczając brody, zostali proboszczami. Jest więcej jak pewno, że rząd moskiewski chwytą się takich podstępów.

Francja.

P. Thiers jako naczelnik rządu francuskiego, stał się stosownie do dawnego prawa kanonikiem kapituły św. Jana Laterańskiego w Rzymie. Bulla papieska poruczająca mu tę godność, nie nazwała go prezydentem Rzeczypospolitej francuskiej; używa ona wyrażenia łacińskiego: „*Dux Franco-rum*.“

Jenerał Faidherbe wyjeżdża do Egiptu w czysto-naukowej misji, którą mu rząd zleca.

W Paryżu zaczął wychodzić dziennik *La Munitakapite*, organ radykalistów. Do składu redakcji należą Rane, Loekroy, Mottu, Bouvart i inni.

L'Univers ogłasza adres do papieża, podpisany jakoby przez 46 katolickich członków Zgromadzenia narodowego, a doręczony redakcji przez p. Gabrjela de Belestat. Innych nazwisk podpisanych prócz tego ostatnich, dziennik nie podaje. Treść adresu następująca:

Najświętszy ojcie! Niżej podpisani członkowie Zgromadzenia narodowego Francji, uważają za obowiązek swęj godności w chwili, kiedy rozstają się na kilka tygodni, wobec nieznanej przyszłości, złożyć u stóp Waszej Świętobliwości wraz z hełmem największej czci, wyraz uczuć wierności, poświęcenia i wiary katolickiej. Protestują oni wszystkimi siłami swej duszy, i pragną, aby i rząd ich kraju protestował przeciwko świętokradczym usurpacjom Włoch względem św. stolicy. W ich oczach opleka nad niepodległością kościoła jest wspólnym obowiązkiem państw interesowanych w tej sprawie, tak samo znów jak kościół winien być dla nich gwarancją pokoju. Głosniej niż kiedy wysnąją oni niezaprzeczone prawo Waszej Świętobliwości na tron papieski, to dzieło boże z ręki Francjów, które nigdy nie przestało być tak dziś, jako i wczoraj, symbolem duchowego królestwa Jezusa Chrystusa i niezbędnym zakładem swobody katolickiego sumienia. Wierzą oni mocno w przywilej nieośmiany, który nigdy nie przestał należeć do Piotra w osobie jego następców, i który ustami ojca Watykaonu przez kościół z chwałą, został ogłoszony. Przystępują oni również bezwarunkowo do doktrynalnej powagi encyklik, traktujących o iatotnych stosunkach

między władzą świecką a duchowną. Najgłębiej są przekonani, że rewolucja pod rozmaitemi formami jest największym nieprzyjacielem kościoła i ludzkości. Zdecydowani są walczyć z nią przy pomocy bożej wszechpotężnej i zawsze, całą siłą swego rozumu i woli. Polegają jako na jedynym zbawieniu przyszłości, na przysięgnięciu katolickiemu, apostołskiemu, rzymskiemu kościołowi, matce i dobrodzieju narodów zupełnej swobody nauki i starym święckim społeczeństwom. Błagają Waszę Świątobliwość rozszerzać błogosławieństwo nad nimi, nad ich myślnymi i pracami, postanowieniami i przedłużać ojcowie dobrodziejstwo apostołskich modlitw za Francję, drogą i nieszczęśliwą ojczyznę, aby ta powróciła do światła boskiego, do zgody i pokoju. Mianują się w końcu ochoczo, najświętszy Ojciec, Waszej Świątobliwości najpokorniej oddanymi i najpoddańszymi synami."

Do komisji mającej osądzić czynności tych wojskowych, co podpisali kapitulacją z Prusakami, której ma przewodząca bonaparysta marszałek Baraguey d'Hilliers, powołani zostali na członków: generałowie Charon z inżynierji, Thiry (z artylerji), D'Aurelle de Paladines i D'Antemarre d'Erville.

Przed komisją tą mają usprawiedliwić się: marszałek Bazaine z poddania armji reńskiej, jen. Wimpfen z kapitulacji sedsńskiej, Trochu paryskiej, Ulrich z poddania Strasburga, Coffinieres Metz, (był komendantem placu). Oprócz nich jeszcze oficerowie różnych stopni, mający naczelną komendę w 17 fortcach, które zdały się Prusakom. Tylko dzielnemu dowódcy Belfortu i Bietche, którzy do ostatniej chwili stawali opór najazdowi, nie będą stawiać przed komisją.

Ciekawe wyszło dzieło: *La reorganisation de l'Armée* przez Rossela, delegata wojny komuny, skazanego na śmierć. Szczegółowy musi to być człowiek, który w takiej sytuacji ma tyle swobody umysłu, by napisać książkę, której przedmowa dziś w *Gauleis* wydrukowana, jest nadzwyczaj zajmująca i pouczająca. Data przedmowy dnia 14. września 1871, w więzieniu wersalskim dwa dni przed skazaniem autora na śmierć przez sąd wojenny.

Gas. des Tribunaux donosi, że Karol Okołowicz, były generał komuny paryskiej, uciekł. Był on przydzielony do komuny do delegacji wojny i został raniony w brzuch w fabryce broni przy jakiegoś młodego człowieka, niewiadomo czy przypadkiem, czy też że chciano go zabić. Z tego powodu Okołowicz został wzięty przez Wersalczyków z łózka i przeniesiony do lazaretu w Satory, żkad d. 1. października, już wyleczony, umknął. Ucieczka ta spowodowała śledztwo.

Niemcy.

Niemcy austriaccy wzywają swych rodaków za granicą w obec nie zupełnie przyjaźny występ państwa pruskiego o wyrażenie im sympacji i przestania manifestacji dla zrobienia nacisku na gabinet Hohenzwartha. I tak w Dreźnie komitet połączonych liberałów zwołal zebranie, którego celem było wyrażenie sympacji dla Niemców austriackich. Przewodniczącym był adwokat Siegel, referentem literat Badewitz. Zgromadzenie przyjął rezolucję, w której powiedziano między innymi, że wobec dzisiejszego zatargu w Austrii i że względu na żywe współczucie, jakie ludność niemiecko-austriacka niedawno temu objawiła dla honoru i potęgi państwa niemieckiego, dzisiejsze zgromadzenie w losie braci niemiecko-austriackich również szczerze bierze udział. Zgromadzenie poczytuje dalej za obowiązek wszystkich Niemców w państwie, by podobnie obawami współczucia okazali, że znaczenie dawniej niemieckiej marchii wscho-dniej nie wyszło im z pamięci.

Zjazd protestantów postanowił w wniosek Holendorffa, aby założenie tego stowarzyszenia obchodzone było corocznie w ciałach Niemców jako święto narodowe odbudowania cesarstwa niemieckiego, gdyż takie założenie stowarzyszenia byłoby niedopuszczalnym bez pomocy i uznania organów rządowych. Wniosek ten ma być przesłany rządowi do uwzględnienia. W ten sposób stowarzyszenie chce się identyfikować z powstaniem cesarstwa niemieckiego.

Pod względem stanowiska stowarzyszenia protestantów niemieckich wobec klerykalnych usiowań w kościele protestanckim, zjazd protestancki powołał następującą uchwałę: "Wywierany na sumienie ucisk rządów kościelnych krajowych, jest niegodnym naszych wielkich czasów i zostaje w sprzeczności z zdobytą jednością narodu niemieckiego. Kościoły narodowe prowincjonalne powinny w rzeczach sumienia zaniechać przymuszanej pomocy ze strony państwa; życie kościelne obecnych czasów nie może być ściśle związane z przeszłością; przekonanie religijne i badania naukowe mają stać ponad zewnętrzne znakijskości; religia chrześcijańska nie zna żadnej różnicy i obejmuje wszystkich, którzy czczą Chrystusa jako duchową głowę kościoła i najwyższy wzór moralnego życia."

Podczas złozenia mandatu poselskiego do parlamentu Rzeszy niemieckiej przez pana Haza z Radlic, w którego miejsce nowy wybór musi nastąpić, odezwała się Germania za kandydaturą księcia Ferdynanda Radzi-willa, najstarszego syna księcia Bogusława, polecając go temi słowy: Książę Ferdynand przyłączy się wprawdzie do polskiej frakcji, ale w sprawach katolickich tak występować będzie, jak to przystoi na katolickiego męża honoru i szlachetca i dla tego upraszamy braci naszych Niemców, ażeby w chojnikim okregu wyborczym na księcia Ferdynanda Radzi-willa oddawali kartki wyborcze.

Anglia.

Burgoyne umarł. — W Drogheda, w Irlandji, zaszła demonstracja na rzecz rządu miejscowego (irlandzkiego). Zgromadzenie złożone około z 10 tysięcy osób o-

świadczyło się za federalistyczną formą rządu i osobnym parlamentem w Dublinie. Porządek nie został zakłóconym.

Świeżo wybrany w Irlandji deputowany, Izak Butt, występuje w parlamencie angielskim z nowym programem federacyjnym. Chce on, aby Anglia, Irlandja, Szkocja, Kanada, Walia i inne angielskie kolonie stanowiły odrębne kraje, miały swe sejmy i tylko dla spraw wspólnych, jako to spraw zagranicznych, armii, floty, spraw handlowych miały parlament wspólny. Zdaje się jednak, iż plan ten między luźnością irlandzką nie znajdując uznania, Irlandczykom chodzi bowiem jedynie o uzyskanie dla siebie odrębności, mało zaś troszcząc się oni, jak będzie urządzona Szkocja i inne części Wielkiej Brytanii.

Ameryka.

W Stanach Zjednoczonych, pani Tennillein, mająca lat 25, redaktorka jednego z pism, broniących praw kobiecych, a stojąca na czele jednego z większych banków, występuje jako kandydatka na członka kongresu.

Włochy.

"Kongres przedhistoryczny" a właściwie archeologiczno-antropologiczny w Bolonii otwartym został 1. października. Z Polaków na kongres przybyli: hr. Aleksander Przezdziecki, hr. Węsierski z Poznania, hr. Jan Zawisza, Kraszewski, Brochocki z Florencji, dr. Kopernicki z Bukaresztu. Powiaważ urzędownie Polska nie figuruje. Polacy więc są uważani za reprezentantów Austrii, Mekwy i Prus, a dziwnym trafem tak się złożyło, że Niemcy obecnie są reprezentowani tylko przez jednego Niemca i dwóch Polaków, Moskwa tylko przez dwóch Polaków.

Kronika.

Kurjerek lwowski. Pozawczoraj w sejmie pan Pietruski, odpowiadając na interpelację, jak stoi sprawa zniesienia przywileju teatralnego w Lwowie, obwinil magistrat i Radę miasta Lwowa, iż tak ocieżała ma manipulację, iż siedem tygodni trzeba było do załatwienia tej sprawy przez Radę miejską. My na to odpowiemy panu Pietruskiemu, że ilekroć prezydentowi miasta Lwowa chodziło o pospieszenie załatwienia jakiej sprawy pilnej, przeprowadzał ją zwykle w kilku dniach przez magistrat, Wydział i Radę miejską. Więc nie ocieżała manipulacja była przyczyną tej zwłoki przy sprawie teatru lwowskiego, lecz zdaje się, iż przyczyną była prośba ministra Grocholskiego, ażeby jak najspieszniej tę sprawę załatwić, tak, żeby mogło ministerstwo Hohenwartha uzyskać sankcje do zniesienia przywileju teatralnego (to jest dla zniesienia teatru niemieckiego) przed otwarciem sejmu, i takowe ogłosić.

Bawi we Lwowie od dni kilku znany poeta, Karol Brzozowski, o którym przed dwoma laty wieść się była rozszła, że zginął napatydną na puszcy przez Arabów. Wieść ta była fałszywa, poeta nasz żyje i mieszka obecnie w Latakii (naprzeciw wyspy Cypru w Małej Azji), gdzie się zajmuje gospodarstwem rolnem na większy rozmiar, i przybył do kraju, ażeby kilku oraczy sprowadzić koło do swej kolonii, położonej na wybrzeżu Łatakii, w jednej z najpiękniejszych i najżyźniejszych okolic wybrzeży Śródziemnego morza. Przywiózł poeta z sobą w rękopisie "Księgę Joba", przelicznym wierszem przełożoną na język polski.

Posiedzenia sejmowe sprowadzają ciągle do Lwowa ziomków z Królestwa, Poznańskiego, Zabranego kraju. Chcą oni się przypatrzeć jednemu dziś sejmowi polskiemu. Wielu z nich nie widziało jeszcze w życiu swem polskiego obradującego ciała ustawodawczego. Wczoraj przybył do Lwowa, Dobrowski, redaktor *Dzienn. Poznańskiego*.

W wielkiej sali strzeleckiej odbędzie się dziś 12. października, w czwartek, koncert przy współudziale muzyki pułku barona Kellner, towarzystwa śpiewaków z prowincji Langwedecji w narodowych strojach z doliny Andorry.

Program następujący: 1) "Marsz weselny" z letniego marzenia (Mendelssohn). 2. "La Languedocienne", melodia narodowa, wielki chór. 3. "Ouverture", poeta i rolnik (Suppe). 4. "Spis spokojnie", śpiew niemiecki (Möhring), chór i śpiew dla tenora. 5. "Cieszyć się", ze życia, walec, (Strauss). 6. "Halt da, Beateczysz się tu", wielki chór z tenorem i barytonem. 7. "Fantazja na skrzypce", (Beriot). 8. "Góra Canigon", katalońska pieśń narodowa z kastanietami. 9. "Mazur", (Tymolski). 10. "Tyrolienne des Pyrénées", echo w górach. 11. "Potpourri Trovatore (Verdi). 12. "La Touloulsaine", Dobra noc do widzenia, chór z tenorem i basem.

Początek o godzinie 7.

Stanisławów 11. października. Stanisławowianów dwie zajmują obecnie rzeczy: teatr i budowy przez miasto dla miasta przedsiębiorane.

Teatr... biedak. Wyjąwszy dyrektora teatru, p. Woźniakowskiego i panny Gajewskiej, nikt z członków towarzystwa pana Woźniakowskiego nie odznacza się talentem większym. Uznanie jednak wszystkim się należy, bo pracują szczerze, za-nadto może, lecz by ich nie zepsuć, nie chwalcmy ich, a pozostawmy czasowi!

Miasto buduje teraz. Budynek ten zakrawa na coś wielkiego, ale daj Boże, by ta wielkość, nim do swego szczytu dojdzie, nie runęła mieszkaczom na głowy, albowiem zaczęli dopiero od fundamentów, które następnie murują. Układają czerwabok, recte klatki z cegiel; w te klatki pakują kawałki cegiel, rumowiska, kamienia przeróżnego itd., przysypują ten kalejdoskop murarski wapnem i znów stawiają klatki, i tak dalej budują czem raz wyżej, aż dojdą do ruin!

Ze względów na bezpieczeństwo mieszkańców, włącznie przeciw takiej bndowy zabronić winay. (Jeżeli ten bazar będzie nie pietrowy, to fundamenta tego rodzaju są dostateczne p. r.)

Gwiazda Stanisławowska, która z towarzyszystwami naszego kraju najwięcej członków liczy, założyła teraz towarzystwo wzajemnej pomocy rękodzielników. Statuta już zatwierdziło namiestnictwo, i pomoc weszła od dnia 6. bm. w życie. Na zgromadzeniu dnia 6. bm. postawiono także wniosek, aby weważ "Gwiazdy": lwowska, stryjska i tarnopolska, by utworzyły razem ze stanisławowską jedno ciało dla wzajemnej pomocy. Wniosek to dobry i wart poparcia.

Na budowę teatru narodowego w Poznaniu złożyli pp. Woźniakowski Emil 2 złr., Głanz Hieronim 1 złr., K. E. 2 złr., Kunowski 3 złr., Kamienobrodzki 2 złr., Załęski Juliusz 1 złr., Rotmistrz z Wołynia 1 złr.,

Dla młodzieży polskiej, kształcącej się w wyższych zakładach francuskich: pp. Uderski z Sambora 100 złr., Rotmistrz z Wołynia 1 złr.

Na pogorzelców w Dobromiłu złożyli pp.: Walogórski Jan, nauczyciel z Gwoźdca dla kolegi pogorzela 1 złr., Ludwik Skrzyński 25 złr., Sewerny Skrzyński 15 złr.

Na emigrację polską we Francji złożył Rotmistrz z Wołynia 8 złr.

Komitet Towarzystwa opieki narodowej uchwał w dniu wczorajszym zapadał, postanowił podać do publicznej wiadomości że klenci Towarzystwa umieszczeni na gospodarze: Florian Stankiewicz, przybyły z Syberji, mający lat 26, wzrostu średniego, blondyn, rekrut z 37 pułku piechoty i Władysław Szczesny, wychodźca z Królestwa Polskiego, wzrostu średniego, lat około 24 mający, blondy, przybyły z Moldawii, w dniu 4. bm. wieczorem uciekli z gospody i zabrali z sobą rzeczy swych kolegów. Komitet ostrzega zatem szanowaną publiczność przed temi indywiduami.

Lwów dnia 7. października 1871.

Walerjan Podlewski, prezes Towarzystwa, Wiktor Wiśniewski, członek zarządu.

Ogłoszenie. We czwartek, dnia 19. października br., o godzinie 10 przed południem odbędzie się w Rawie ruskiej, w sali posiedzeń Rady powiatowej drugie walne zgromadzenie członków towarzystwa pedagogicznego oddziału Belz-Rawa.

Z zarząd Tow. pedagog. oddziału Belz-Rawa. Belz dnia 4. października 1871.

Josef Boos, Ferdynand Pollak, zastępcą prezesa.

Głowa Wenery. Kontradmiral austriacki, Millosich, bawił cały rok na wybrzeżu syryjskim i archipelagu. Badać mitonikiem sztuki pięknych, a mając gruntownie wykształcenie klasyczne, zbierał w sąsiedztwie starożytnie pamiątki monety. Najważniejszym zabytkiem jest cudnej piękności głowa Wenery, którą nabył za 1000 złr. w Syrii od kupca z ową, zmuszonego jedynie bankrutem do pozbycia jej. Głowę tę znalazł rolnik podczas orki. Kupiec nabył ją zaraz za 2 talary, i nie przyjął za nią nawet 2000 ft. szt. (20.000 złr.), które mu ofiarował dawniej pewien Anglik. Wszystkich pamiątek przesłał Millosich sześć skrzyń do cesarskiego muzeum w Wiedniu.

Ucieczka więźniów. W tych dniach uciekło kilku przez sąd obwodowy w Cieszyńskich skazanych zbrodniarzy, z roboty publicznej, pomiędzy nimi także szewc, Franciszek Dobisz, z Komorowic pod Białą, lat 33, wzrostu średniego, ma lewy wielki palec pokalczony, i Jan Sadtli z Międzybrodzia Komiernickiego pod Białą, tkacz, ma lat 31, wzrostu średniego, na lewej stronie czoła kilka plam czerwonych. Uciekli w ubiorze areztanckim i skradli oprócz tego strażnikom płaszcz.

Spis zmarłych osób od 4. do 10. października. Adolf Sokulski, urzędnik, lat 40, na zżwieniu jelit. Marja Gozdowska, córka kapitana, lat 20, na wodę w sercu. Dominik Jarcok, oficjalista prywatny, lat 64, przez wżwisczenie. Franciszek Kijanowski, oficjalista prywatny, lat 47, na wodę w osierdziu. Klara Hładek, córka nrzędnika, lat 17, na wrzód w żołądku. Julia Ehrenfeld, żona szynkarza, lat 26, na suchość, Agnieszka Kapska, uboga, lat 75, przez

starość. Antoni Usajka, djurnista, lat 67, na zapalenie płuc. Marcela Tabaker, zarobnica, lat 50 na durrzycę. Marja Litwin, zarobnica, lat 40, na gruźlicę. Franciszek Zdeba, zarobnik, lat 56, na brąznięcie płuc. Anna Kopczak, zarobnica, lat 64, konająca przywieziono. Katarzyna Lanfer, zarobnica, lat 78, na zapalenie płuc. Michał Pappa, inwalida, lat 66, na apoplekję. Piotr Podorasz, żołnierz od 41. pułku piechoty, lat 21, na tuberkuly. Michał Kaminker, agent aseknrajny, lat 59, na porażenie płuc.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Lwów d. 9. października. Mierzycza pszenic 4.74; żyta 3.37; jęczmienia 0.00; owsa 1.70; hreczki 3.20; grochu 0.00; prosa 0.00; soczewicy 0.00; kartofli 1.50; siana 1.48; słomy okłotowej 0.78; pasznej 0.00 drzewa twardego 15.00; drzewa miękkiego 00.12.

Warszawa 7. października. Listy zast. serji 1 4% 89 sr. 93 k. — 89 sr. 60 k. Listy zast. serji 2. 4% 88.39 — 87.88. Listy zastawne z r. 1869 00.00 — 00.00. Listy likwidacyjne 4% 73.99 — 00.00. Poż. lot. z 1864 5% 000.00 — 000.00. Poż. lot. z r. 1866 5% 000.00 — 000.00. Akcje kolei warsz. - wiedeń 90.00 — 89.00. Akcje kolei warsz. - bydgos. 100.00 — 68.00. Akcje kolei warsz. - teresp. 117.00 — 116.00. Akcje kolei lodzkiej 000.00 — 00.00. Wskicie na Wiednia za 150 z. 92.70 — 92.48.

Ostatnie wiadomości.

Wczoraj żaden z posłów lwowskich nie zabrał głosu, gdy komisja budżetowa proponowała ażeby w razie rozbiicia się rokowań między Wydziałem krajowym a miastem Lwowem o szpital lwowski, sejm uchwalil drogą egzekucji ściągnąć z miasta załagłe niby od roku 1862 do 1870 zaliczki, w zastępstwie niby miasta Lwowa dawane z funduszu krajowego. Sejm te rezolucję uchwalil i tak uniemożlibil wszelkie rokowania. Gmina bowiem lwowska nieprawnie przez Wydział krajowy jest do zapłaty niedoborów nagabywana, a sejm nie rozpatrzył sprawy, spór rozstrzygnął.

Bruckelskie *Echo du Parlament* donosi że cesarz austriacki odwiedził z końcem maja cesarza Wilhelma w Berlinie.

Prawie całe miasto Chicago, rozrzucone na przestrzeni przeszło 5 mil kwadratowych, zgorzało. Ogień trwał przeszło 24 godzin przy silnej burzy niedozwalającej ratowania.

Dzienniki centralistyczne podają wiadomość, że Deak niby po przeczytaniu artykułów fundamentalnych czeskiego projektu, telegramem zwołał członków klubu deakistów, do Pestu. Wiadomość ta jest niezawodnie bakiem, bo gdyby nawet czeski projekt ugodowy naruszał ugodę węgierską (czego nie czyni) jeshceby narady tak naglej nad tym projektem nie trzeba. Dopiero gdyby uchwała Rady państwa nad tym projektem naruszyła ugodę węgierską, wtedy mogliby węgierscy między stanu uważać za stosowną, wystąpić przeciw sankcjonowaniu tej uchwały.

Posiedzenie wczorajsze wieczorne zagal marszałek o godzinie 7. min. 20. Przystąpiono natychmiast do wyboru zastępujących delegatów do Rady państwa. Przy powtórnym głosowaniu z pośród postów wiejskich okregów Tarnopol, Skala, Zbaraz, Trembowla wybrani na 116 głosujących p. hr. Barworskiego 72 glosami, ks. Kaczała otrzymał 42 głosów.

Z pośród postów okregów wiejskich Złoczów, Łopatyn, Busk, Zażożce wybrany p. Bodnar 68 glosami na 122 głosujących.

Z pośród postów gmin wiejskich z okregów Kraków, Chrzanów, Bochnia, Brzesko, Wieliczka, Wadowice, Kety, Myślenice, Zywiec, obrani na 118 głosujących p. Kirchmajer 65, br. Konopka 63 glosami.

Z pośród postów gmin wiejskich z okregów wyborczych Jasło, Rzeszów, Łacut, Leżajsk, Rozwadów, Tyczyn, Tarnów, Dąbrowa, Dębica, Ropcezyce, Mielec, wybrani na 113 głosujących Firlej 87, Garbaczowski 88 glosami. Hr. Tarnowski Jan otrzymał głosów 54, zatem niżej absolutnej większości. Nastąpił wybór uzupełniający. Przy tem wyborze otrzymał Jan hr. Tarnowski 59 głosów. Hr. Tarnowski oświadcza, iż wyboru przyjąć nie może. Nastąpiło powtórne głosowanie z którego rezultat dziś ogłoszony zostanie.

Z pośród postów gmin wiejskich z okregów Gorlice, Nowy Sącz, Stary Sącz, Nowy Targ i Limanowa wybrany p. Rydzewski 70 glosami na 118 głosujących.

Posiedzenie zamknięte o godz. 8. min. 45. Dziśaj posiedzenie o godzinie 10. Porządek dzienny następujący:

1. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu indemnizacyjnego na rok 1871 i 1872.

2. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Krzeczunowicza, względem uchwalenia dodatku do krajowej ordynacji wyborczej.

3. Sprawozdanie komisji podatkowej względem zmiany dotychczasowego trybu postępowania przy rozkładzie dodatków gminnych, powiatowych i krajowych.

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego, w przedmiocie pokrycia nowym dachem szpitalu lwowskiego i podniesienia pięt.

5. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego, w przedmiocie budowy gmachu krajowego.

6. Sprawozdanie komisji drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie sieci dróg krajowych.

7. Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku p. Zamojskiego względem zaprowadzenia kolei półtoracznej.

8. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Sawczyńskiego względem wyznaczenia 10.000 złr. z funduszu krajowego na stypendja dla uczni i uczennic seminarjów nauczycielskich.

Telegramy Gazety Narodowej.

Wiedeń 11. października. Komisja konstytucyjna wniosła ażeby sejm wybrał deputowanych do Rady państwa pod warunkiem, że Rada państwa będzie legalnie zwołana na podstawie konstytucji grudniowej.

Wiedeń 11. października. „Wienerabendpost“ dowodzi, że czeski elaborat ugody wobec deklaracji tworzy postępowanie znaczny, którego nie uznawać nie można. Deklaracja trzymała się uparczywie stanowiska unii personalnej (osobistej, przez monarchę jedynie) a tylko pod różnemi warunkami uznawała ugodę węgierską, i nie chciała nic wiedzieć o wspólnym niemieckich królestw i krajów parlamencie, lecz uznawała jedynie sejmy i delegacje państwowe. Teraźniejszys zaś elaborat czeski przyjmuje stanowisko unii realnej, bezwarunkowo uznaje ugodę węgierską, i wszystkie z niej wysnute unowiy i stypulacje, a uznając bezwarunkowo wspólne niemieckich krajów sprawę, proponuje do konstytucyjnego załatwienia takowych utworzenie stałego organu, kongresu delegatów.

Praga 11. października. Wczoraj marszałek i sekretarze podpisali adres i dodatki, i wręczyli namiestnikowi do przesłania cesarzowi.

Przyjechali do Lwowa d. 11. października.

Hotel Zorza: A. ks. Ghika z Multan, A. hr. Dziedziński z Izydorówki, Wł. hr. Grochowski z Moskwy, F. Musser z Drohomyla, L. Kapliński z Paryża, Z. Dembowski z Rokietnicy, R. Marszycki z Moskwy, K. Morawski z Podhorca, K. Romocki z Polski, J. Romocki z Saksonii, B. Urbański z Dobrosina.

Hotel Langa: R. Szmit z Rohatyna, J. Wizigereater z Wiednia.

Hotel Europejski: Wł. hr. Olizar z Drohomyla, P. Heunigsberg z Ispasa, J. Jocz z Borszczowa, W. Zawadzki z Kretowice.

Hotel Krakowski: B. Papara z Batiatycz, A. Boczkowski z Dziewiętnik, St. Kwiatkowski z Słobudki, Michał Skorodnyński z Krakowa.

Hotel Angielski: Wł. hr. Tarnowski z Wróblowic, K. Janko z Łączki, R. Soroczyński z Choronowa.

Pociągi kolejowe na głównym dworcuro

Karola Ludwika. (Podług zegara lwowskiego.)

Odechodaż.

ze Lwowa do Krakowa o g. 6 m. 42 rano.

" " " 8 " 7 wieczór.

" " " 3 " 30 rano.

" do Czerniowic 8 " 32 rano.

" " " 12 " 20 w nocy.

" do Brod. i Zlocz. 8 " 52 rano.

" " " 11 " 50 wieczór.

Kursa wiedeńskiej giełdy

z dnia 11. października 1871

godzina 2 min. 00 popołudniu.

Wiedeń. Akcje franko-aust. 117.70. Węgielskie kredyt. 108.75. Anglo-aust. 247.00. Unionsbank 256.00. Kolei Karola Lud. 258.50. Kolej siedmiogr. 172.00. Kolei połudn. 196.70. Kolei Alfolda 181.00. Kolei Elzbiety 238.75. Kolei lwowsko-czerniow. 171.25. Weg. Nordost 159.00. Kolei północnej 209.50. Kolei Rudolfa 157.00. Węgielska Ostbahn 118.00. Indemnizacje galicyjskie 75.00. Losy z roku 1864 135.00. Usposobienie: spokojne.

godzina 6 min. 10 popołudniu.

Wiedeń. Akcje kolei koszycko-oderbergskiej 183.00. Akcje kredytowe 286.70. Akcje banku anglo-aust. 246.20. Banku obrotowego 179.00. Kolei Karola Ludwika 258.25. Kolei południowej 196.20. Franko-aust. 117.25. Losy trn. 65.75. Akcje banku budow. 80.30. Losy węgier. 95.75. Kolei państwowej 382.50. Banku związk. 213.00. Napoleonod 9.43%. Kolei Łupk. 158.00. Kolei Nadniestrz. 0. nadatkun. Usposobienie: lepsze.

Berlin. Rable papier. 81³/₄. Akcje kredyt. 161³/₄. Lombardy 110³/₄. Galizier 109¹/₄. Kolei państwowa 215. Rumuniska 43. Banknoty austr. 83³/₄. Usposob.: silnee.

Wroclaw. Pszenica 98, żyto 71, owies 31.

placa / żądają	ztr. wal. a.	placa / żądają	ztr. wal. a.	placa / żądają	ztr. wal. a.	placa / żądają	ztr. wal. a.
Lwów, z Izby handlowej dnia 11. października		Pozyczka loter. z r. 1854	89 00 90 00	Lwowsko-Czerniow. Jassy	172 25 172 50	Siedmiogródzkiej	88 60 88 90
II. Akcje za sztukę		" " " " 1860	97 70 97 90	Rudolfa	156 75 157 25	Podmorskiej kolei	109 00 109 50
Kolej gal. Karola Ludwika	259 0 260 00	" " " " 1864	135 25 135 80	Siedmiogródzka	172 00 172 50	Państwowej kolei	137 00 138 00
" Lwow.-Czern. Jassy	171 00 172 50	" " " " 1864	135 25 135 80	Staatsbahn	381 50 385 00	(10% podał prot. arbit.)	
Banku hip. gal. z wpł. 50%	122 00 123 50	Listy zastawne domen.	122 50 123 00	Poludniowa	194 25 194 50	Cesarska zachodnia	93 50 94 00
" krajow. z wpł. 40%	62 50 64 50	Oblig. indemniz. gal.	75 00 75 50	Tramway wied.	218 50 219 00	Elzbiety nowa	00 00 00 00 00
III. Listy zast. za 100 zł.		" bukow.	73 00 74 00	W			

Słodkie dojrzałe WINOGRONA z Feslau

(szczepu włoskiego najszlachetniejszego) zakupił handel Karola Ballabana we Lwowie, 296, pod „Złotym Kogutem.”

Takowe nadchodzą w regularnych partjach co dzień świeże. Staraniem mojem będzie jak dotąd i tego roku moich wiele Szanownych gości dojrzałym, zdrowym i słodkiem grozem zaopatrzyć.

Magister farmacji... poszukuje umieszczenia w aptece.

Kamienica... jednopiętrowa z dwoma frontami i ogrodem w jednej z najprzystępniejszych ulic we Lwowie.

Nakładem... podpisano w Lwowie, wyjdzie w przeciągu ośmiu dni.

Kalendarz powieściowy! w zwykłym kwartowym formacie po cenie 40 kr. w. a.

H. Bodek księgarnia l. 74 m.

Wież Srodopolce... w powiecie Kamionka str. mająca 600 morg. orno poszta, 350 m. łak i 200 lasu.

Cierpienia szyji, Choroby w krztani i w ustach, Cukierki Dethana.

Elisir do zębów, proszek do zębów, pasta do zębów Dethana.

Sprzedaj bydlę rasowego w dobrach arcyksiążęcych Żywieckich.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Obwieszczenie... W kancelarii Zakładu Zastawczego Lwowskiego ormiańskiego „Pii Montis” odbędzie się na dniu 13. listopada 1871 r.

Rządca dóbr... ukończony agronom, opatrzoney chlubnymi świadectwami, poszukuje umieszczenia od nowego roku.

Kradzież koni z wozem... Dnia 4 b. m. zbiegł z Tumacza parobek Jędrzej Pauzner z parą koni i wozem fabrycznym.

Porter angielski tak wyborny jak od lat kilku nie był...

Kawior astrachanski grubo ziarnisty, Musztardę Kremską już świeżą, Bryndzę węgierską w smaku wysmienitą, Biszkoty angielskie do herbaty.

Winogrona z Feslau, co dzień świeże.

F. W. Królikowski, pierwszy transport z PARYŻA.

H. MÜLLER & K. LANG, w Lwowie, ulica Halleka 20, 21.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Winogrona Feslawskie, Marony włoskie i Jabłka tyrolskie MARKIEWICZ i WOJCZYŃSKI we Lwowie.

Na 40 ciągnień rocznie, w tych: 3 główne wygrane po zlr. 250000.

Towarzystwo gry, grupa A. z 18 uczestników wpłacając w 25. ratach.

losów Stanisławskich dnia 16. października, na premiowe losy dnia 15. listopada.

Główną wygraną na los z roku 1838 zrobilo u mnie dnia 1. września Towarzystwo gry.

Bankhaus Edward Fürst, Wien, Stephansplatz.

NEWRALGIE wszelkie cierpienia nerwowe w jednej chwili ustępują po nyciu pigulek anti-neuralgicznych Dra-Cronier.

John Wichera, swój skład machin rolniczych wyrobu Clayton & Shuttlewortha i warsztat reparacyjny.

MŁYNKI do czyszczenia zboża z kagańcem kótym utrzymuje na składzie Arnold Werner we Lwowie.

BANDAŻE Elektro-medyczne. Wynalazone przez Pa. Marie Doktora zamieszkałego przy ulicy de Parbre Sec, 44 który otrzymał brewet wynalazku na lat 15.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Ekspedytor pocztowy mogący wykazać się dobrą rekomendacją, znajduje natychmiast umieszczenie.

Styryjski sok ziołowy dla cierpiących na pierś. Dostać można zawsze w świeżym stanie po cenie 80 cent. za flaszkę.

J. Engelhofera Esencja muszkułowa i nerwowa z aromatycznych ziół alpejskich. Bezspornie wysmienity środek przeciw bólowi reumatycznemu, oczu i stawów.

STOMATICON, Woda do ust Dr. Branna, dentysty kilku c. k. zakładów w Gracu.

Likier żóładkowy Dra. Krombolza. Likier ten, przyrządzony z wzmocniających roślin, działa szczególnie skutecznie na organa trawienne.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Otrzymałem świeży transport HERBATY tegorocznego zbioru majowego i polecam szczególnie rzadką i poszukiwaną HERBATE ŻÓLTO-KWIATOWĄ z nadzwyczaj przyjemnym aromatem.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że do mego MAGAZYNU MÓD I KRAWIECTWA DAMSKIEGO, Ulica Jezuitcka Nr. 625 we Lwowie, nadszedł świeży transport TOWARÓW Z PARYŻA.

Cennik APTEKI HOMEOPATYCZNEJ urzędzonej całkiem oddzielnie od istniejącej aleopatyecznej, 3159 1-2.

Centralnej apteki homeopatycznej w Lipsku: Aptečka o 120 srodkach w płynie 3ciej i 6tej potegi 30 — —

Piotra Mikolascha we Lwowie: Aptečka o 24 srodkach w płynie 3ciej i 6tej potegi 5 — —

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.

Wzrost i wytrzymałość... Wzrost i wytrzymałość ciała zależy od czystości krwi.